

■ Hva betyr det å være en medborger?

● LÆRINGSMÅL

- **Å introdusere begrepet medborgerskap.**
- **Knytte andre øvelser i dette heftet til begrepet medborgerskap.**
- **I Demokrativerkstedet på Utøya: skape en ramme for oppholdet.**

TIDSBRUK: 15 minutter

ANTALL DELTAKERE: 20–30 deltakere

NØDVENDIG UTSTYR:

- Penner
- Post-its
- Tavle med overskriften «medborgerskap», og underoverskriftene «rettigheter» og «plikter/ansvar», eller plakat med bilde som illustrerer medborgerskap.

Plikter/ansvar: Hvilke plikter eller ansvar har du? Hjelpespørsmål: Hva betyr det å være et godt medmenneske? Hva kan/bør vi gjøre for at samfunnet vårt skal være trygt og godt å leve i?

- Deltakerne fester post-its (en plikt per post it) på tavlen.

Avslutt med en gjennomgang av alle post-itene.

DEL 2: AVSLUTTENDE REFLEKSJON

Etter å ha gjort en eller flere andre øvelser i dette heftet kan dere gå tilbake til definisjonen av medborgerskap, og snakke om:

- Kan øvelsen vi gjorde knyttes til det å være medborger?
- Hvilke rettigheter og plikter handlet den om?
- Hvordan kan vi bruke det vi har lært til å være gode medborgere?

● FREMGANGSMÅTE

DEL 1: INTRODUKSJON

Forklar hva det er å være medborger. Du kan for eksempel fortelle at et av målene med norsk grunnskole er at elevene skal kunne kjenne til demokratiets verdier og spilleregler, for å kunne delta i samfunnet.

Medborgerskap handler om:

1. at alle i samfunnet er inkludert og har like rettigheter.
2. at borgerne tar ansvar og deltar aktivt i samfunnet.

Forklar at nå skal vi sammen finne ut av hvilke rettigheter og plikter/ansvar man har som medborger. Del ut post-its og penner til alle. Rettigheter: Hvilke rettigheter har du som medborger? Hjelpespørsmål: kjenner dere noen menneskerettigheter?

- Deltakerne fester post-its (en rettighet per post it) på tavlen.

TIPS!

Har ikke deltakerne hørt ordet «medborger» før? Da kan dere begynne med å snakke om hva det betyr å være statsborger, borger eller medmenneske, og deretter gå videre til å snakke om hva medborgerskap er. Å være statsborger betyr at man er innbygger i et land og har formelle rettigheter i det landet.

Å være medmenneske handler om det å bry seg om andre mennesker.